

Zaaknummer : 01031914
Ons Kenmerk : ODH378950
Datum : 24-08-2022

Beschikking

Wet natuurbescherming – Beheer en schadebescherming

Onderwerp

Op 10 mei 2022 hebben wij van de Faunabeheereenheid Zuid-Holland een aanvraag om ontheffing ontvangen zoals bedoeld in artikel 3.26, derde lid, van de Wet natuurbescherming. De aanvraag betreft het gebruik van een luchtdrukgeweer bij de bestrijding van de bruine rat en zwarte rat in de gehele provincie Zuid-Holland.

Besluit

Wij besluiten:

- I. de aangevraagde ontheffing aan de Faunabeheereenheid Zuid-Holland te verlenen;
- II. dat ter uitvoering van de ontheffing, zoals bedoeld onder beslispunt I., gebruik gemaakt mag worden van de volgende middelen:
  - luchtdrukgeweer, al dan niet voorzien van een geluiddemper een kunstmatige lichtbron, een voorziening om de prooi te verlichten, een vizier met beeldomzetter, een elektronische beeldversterker of enig ander instrument om in de nacht te schieten;
- III. ter uitvoering van de ontheffing, zoals bedoeld onder beslispunt I., ontheffing te verlenen van de verboden zoals genoemd in artikel 3.26, eerste en tweede lid, Wet natuurbescherming gestelde regels voor wat betreft:
  - het gebruik van het luchtdrukgeweer zonder een geldige jachtakte;
  - het gebruik van een luchtdrukgeweer op gronden die niet voldoen aan of krachtens de in het algemene maatregel van bestuur gestelde regels (artikel 3.12, eerste lid, van het Besluit natuurbescherming);
  - het gebruik van een luchtdrukgeweer tussen zonsondergang en zonsopkomst (artikel 3.16, eerste lid, aanhef en onder a, van het Besluit natuurbescherming);
  - het gebruik van een luchtdrukgeweer binnen de afpalingskring van een eendenkooi als bedoeld in artikel 3.21, eerste lid, aanhef en onder d, van de Wet natuurbescherming (artikel 3.16, eerste lid, aanhef en onder c, van het Besluit natuurbescherming);
  - het voorzien zijn van het luchtdrukgeweer van een kunstmatige lichtbron, een voorziening om de prooi te verlichten, een vizier met beeldomzetter, een geluiddemper behorende bij een luchtdrukgeweer die niet geschikt is voor het gebruik op vuurwapens, een elektronische beeldversterker of enig ander instrument om in de nacht te schieten (artikel 3.13, vierde lid, van het Besluit natuurbescherming).
  - het gebruik van een luchtdrukgeweer binnen de bebouwde kom of op terreinen als bedoeld in artikel 3.21, derde lid, van de Wet natuurbescherming (artikel 3.16, eerste lid, onder c).
- IV. de voorschriften 1 tot en met 10 te verbinden aan deze ontheffing;
- V. de aanvraag van 10 mei 2022 en de aanvulling van 10 juni 2022 onderdeel te laten zijn van deze ontheffing;
- VI. dat deze ontheffing jaarrond geldig is;
- VII. dat deze ontheffing geldig is voor zes jaar vanaf bekendmaking van dit besluit.

Ondertekening

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
namens dezen,

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'C. van der Kamp'.

mr. C. van der Kamp
Directeur Omgevingsdienst Haaglanden

Rechtsmiddelen

Voor de mogelijkheid rechtsmiddelen aan te wenden tegen deze beschikking wijzen wij op de desbetreffende tekst in het begeleidende schrijven.

VOORSCHRIFTEN

Voorschriften voor de Faunabeheereenheid Zuid Holland

- 1 De Faunabeheereenheid Zuid-Holland verleent voor uitvoering van de ontheffing schriftelijk of digitaal toestemming.

Specifieke voorschriften

- 2 De uitvoerder die de ontheffing gebruikt binnen de afpalingskring van een eendenkooi, dient hiervoor schriftelijke toestemming te hebben van de kooiker van de eendenkooi ter plaatse. In deze toestemming kan de kooiker beperkingen stellen aan de schadebestrijding.
- 3 De uitvoerder van de ontheffing dient te allen tijde gedurende het uitvoeren van een actie (een kopie van) de ontheffing en (een kopie van) het uitvoeringsformulier, waarop de door de Faunabeheereenheid Zuid-Holland toegekende uitvoeringscode is vermeld, te kunnen tonen.
- 4 De uitvoerder van de ontheffing die niet in het bezit is van een geldige jachtakte dient met goed gevolg een door de minister erkend jachtexamen te hebben afgelegd dat is erkend door Onze Minister, of dat is erkend door de bevoegde autoriteit van een andere staat en door Onze Minister als gelijkwaardig aan door hem erkende jachtexamens is aangemerkt conform artikel 3.28, tweede lid, onder a van de Wet natuurbescherming alvorens gebruik te kunnen maken van de ontheffing.
- 5 Het luchtdrukgeweer mag alleen worden gebruikt voor zover het kaliber minimaal .177 inch en maximaal .30 inch en de mondingsenergie minimaal 20 Joule bedraagt.

Voorschriften gebruik luchtdrukgeweer binnen de bebouwde kom

- 6 Bij uitvoering van de ontheffing binnen de bebouwde kom dient de uitvoerder herkenbaar als bestrijder gekleed te zijn.
- 7 Voor alle acties op publiekelijk toegankelijke locaties binnen de bebouwde kom waarbij het luchtdrukgeweer wordt ingezet, geldt dat uiterlijk de dag voorafgaand aan de actie voor 20:00 uur door de uitvoerder melding dient te worden gemaakt bij de meldkamer van de politie van de betreffende gemeente.
- 8 Voor alle acties op publiekelijk toegankelijke locaties binnen de bebouwde kom waarbij het luchtdrukgeweer wordt ingezet, geldt dat uiterlijk de dag voorafgaand aan de actie voor 20:00 uur door de uitvoerder melding dient te worden gemaakt bij de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid, Unit Groen, bodem en opsporing, team Groen. E-mailadres voor meldingen is meldingWnb@ozhz.nl onder vermelding van 'Rattenbeheer bruine en zwarte rat', telefoonnummer is 078- 7708081 (inspreken op antwoordapparaat). Hierbij moet de uitvoeringscode worden vermeld, evenals de locatie, de datum, waarbinnen de bestrijdingsactie zal plaatsvinden.
- 9 Voor alle acties op publiekelijk toegankelijke locaties binnen de bebouwde kom waarbij het luchtdrukgeweer wordt ingezet, geldt dat 7 dagen voorafgaand aan de actie door de uitvoerder afstemming dient te worden gezocht met de burgemeester. De burgemeester heeft binnen deze 7 dagen de mogelijkheid om op grond van diens bevoegdheden op grond van openbare orde en veiligheid regels te stellen aan het gebruik van de middelen of de actie te verbieden.
- 10 Indien de inzet van het luchtdrukgeweer binnen de bebouwde kom plaatsvindt, dient het (deel van een) terrein waar de bestrijding plaatsvindt dusdanig te zijn afgesloten dan wel te zijn afgeschermd dat het terrein niet toegankelijk is voor omstanders.

AANWIJZINGEN VOOR GEBRUIK

- Voor alle soorten - beschermd én onbeschermd - geldt de zorgplicht ex artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming. Op grond hiervan dient zoveel als redelijkerwijs mogelijk is schade aan deze soorten te worden voorkomen.

OVERWEGINGEN

Aanleiding

Op 10 mei 2022 hebben wij, van de Faunabeheereenheid Zuid-Holland (hierna: FBE) een aanvraag om ontheffing ontvangen als bedoeld in artikel 3.26, derde lid, van de Wet natuurbescherming (hierna ook: Wnb). De aanvraag betreft het gebruik van een luchtdrukgeweer bij de bestrijding van de bruine rat en zwarte rat in de gehele provincie Zuid-Holland.

Ontheffing wordt gevraagd voor het overtreden van de verbodsbepalingen zoals genoemd in:

- a. artikel 3.26, eerste lid, aanhef en onder a, van de Wet natuurbescherming voor wat betreft het gebruik van het luchtdrukgeweer zonder een geldige jachttakte; dit onder de voorwaarde dat de uitvoerder wel met goed gevolg een door de minister erkend jachtexamen conform artikel 3.28, tweede lid, onder a, Wet natuurbescherming heeft afgelegd;
- b. artikel 3.26, eerste lid, aanhef en onder b, van de Wet natuurbescherming voor wat betreft het gebruik van het luchtdrukgeweer op gronden, niet zijnde een jachtveld;
- c. de krachtens artikel 3.26, tweede lid, van de Wet natuurbescherming gestelde regels voor wat betreft:
  - artikel 3.12, eerste lid, van het Besluit natuurbescherming, voor wat betreft de omvang van het jachtveld;
  - artikel 3.13, eerste lid, van het Besluit natuurbescherming, voor wat betreft het gebruik van een luchtdrukgeweer;
  - artikel 3.13, vierde lid, van het Besluit natuurbescherming, voor wat betreft het gebruik van een luchtdrukgeweer voorzien van een geluiddemper bijhorend het luchtdrukgeweer, en niet geschikt voor het gebruik op vuurwapens;
  - artikel 3.13, vierde lid, van het Besluit natuurbescherming, voor wat betreft het gebruik van een luchtdrukgeweer voorzien van een kunstmatige lichtbron, een voorziening om de prooi te verlichten, een vizier met beeldomzetter, een elektronische beeldversterker of enig ander instrument om in de nacht te schieten;
  - artikel 3.16, eerste lid, aanhef en onder a, van het Besluit natuurbescherming, voor wat betreft het gebruik van een luchtdrukgeweer tussen zonsondergang en zonsopkomst;
  - artikel 3.16, eerste lid, aanhef en onder b, van het Besluit natuurbescherming, voor wat betreft het gebruik van een luchtdrukgeweer binnen de bebouwde kom of op terreinen als bedoeld in artikel 3.21, derde lid, van de Wet natuurbescherming;
  - artikel 3.16, eerste lid onder c van het Besluit natuurbescherming voor wat betreft het gebruik van een luchtdrukgeweer binnen de afpalingskring van een eendenkooi als bedoeld in artikel 3.21, eerste lid onderdeel d van de Wet natuurbescherming.

De ontheffing wordt gevraagd voor een periode van zes jaar.

De aanvraag is ingediend in het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

Bij de aanvraag van 10 mei 2022 behoren de volgende stukken:

- Bijlage 1. bij Aanvraagformulier ontheffing rat

Procedure

De uniforme openbare voorbereidingsprocedure van afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrechten artikel 5.1 van de Wnb zijn op deze beschikking van toepassing.

Bevoegd gezag

De handelingen worden verricht binnen de provincie Zuid-Holland. Gelet op de bepalingen in artikel 1.3 van de Wnb zijn wij bevoegd gezag voor het verlenen van de ontheffing.

Zienswijzen

De ontwerpbeschikking heeft ter inzage gelegen van 18 juni 2022 tot 30 juli 2022.

Naar aanleiding hiervan is de zienswijze met kenmerk ODH411304 binnen de termijn ingebracht.

Deze zienswijze houdt samengevat het volgende in:

1. Bij een willekeurig persoon die niet is opgeleid, ontbreekt de kennis om correct, doeltreffend en pijnloos een einde aan het leven van dieren te maken. Er zijn te veel welkome dieren die afgeschoten worden.
2. De locatieomschrijvingen waar geschoten mag worden zijn gevaarlijk vrijblijvend.
3. Er ontbreekt een plicht tot kennisgeving.
4. De periode van zes jaar is te lang. Vier jaar met jaarlijkse monitoring zou het maximum moeten zijn.

Over deze zienswijze merken wij het volgende op:

Ad. 1

In voorschrift 1 is vastgelegd dat voor uitvoering van deze ontheffing alleen door de Faunabeheereenheid Zuid-Holland schriftelijk of digitaal toestemming kan worden verleend. Daarnaast is in voorschrift 4 van dit besluit vastgelegd dat de uitvoerder in het bezit moet zijn van een geldige jachtakte of met goed gevolg een door de bevoegde autoriteit erkend jachtexamen te hebben afgelegd, alvorens gebruik te kunnen maken van de ontheffing. De uitvoerders voldoen daarmee aan de bij de Wet natuurbescherming gestelde eisen qua opleiding en certificering. Willekeurige personen zonder opleiding kunnen dan ook geen gebruik maken van deze ontheffing. Ten aanzien van het illegaal doden van beschermde dieren merken wij op dat handhavend kan worden opgetreden.

Ad. 2

In de Wet natuurbescherming hebben de bruine rat en zwarte rat geen status van beschermd inheemse diersoort gekregen. Dit is gedaan om effectieve en efficiënte bestrijding van ongedierte mogelijk te maken, zie de memorie van toelichting van de Wnb (p.42, p.150). De bruine rat en de zwarte rat komen overal in de provincie Zuid-Holland voor. Gezien de afname van beschikbare bestrijdingsmiddelen en de noodzaak om de rattenpopulaties op een laag niveau te houden, is het dan ook niet gewenst om het gebied waar de rat bestreden moet worden, in deze ontheffing te beperken. Voor het bestrijden op locaties binnen de bebouwde kom zijn extra voorschriften opgenomen, zie ad. 3.

Ad. 3

Een kennisgeving voor elke bestrijdingsactie van de ratten in heel Zuid-Holland is niet verplicht en gezien de omvang ongewenst. Wel is in de voorschriften 7 en 8 vastgelegd dat voor alle acties op publiekelijk toegankelijke locaties binnen de bebouwde kom waarbij het luchtdrukgeweer wordt ingezet, geldt dat uiterlijk de dag voorafgaand aan de actie voor 20:00 uur door de uitvoerder melding dient te worden gemaakt bij de meldkamer van de politie van de betreffende gemeente en het bevoegd gezag. Daarnaast schrijft voorschrift 9 voor dat 7 dagen voorafgaand aan deze acties door de uitvoerder afstemming dient te worden gezocht met de burgemeester. Voor de niet-publiekelijk toegankelijke locaties achten wij deze melding vooraf niet noodzakelijk.

Ad. 4

Aangezien de problematiek van de ratten in Zuid-Holland al vele jaren actueel is en het hier om onbeschermd dieren gaat vinden wij een ontheffing-periode van 6 jaar acceptabel. Als bevoegd gezag hebben wij in die periode

van 6 jaar de mogelijkheid om op basis van de ontwikkeling van de rat in Zuid-Holland en de jaarlijkse rapportagegegevens van de FBE, het besluit ambtshalve te wijzigen.

Wijziging ten opzichte van ontwerpbeschikking

Ten opzichte van de ontwerpbeschikking zijn er enkele tekstuele wijzigingen aangebracht.

Toetsingskader en grondslag beschikking

De aanvraag is getoetst aan de artikelen 3.26 van de Wnb en de artikelen 3.12, 3.13 en 3.16 van het Besluit natuurbescherming (hierna: Bnb).

De bruine rat (*Rattus norvegicus*) en de zwarte rat (*Rattus rattus*) vallen niet onder de beschermingsregimes als bedoeld in artikel 3.5 en 3.10 van de Wnb. Dit betekent dat voor het doden van deze soorten geen ontheffing nodig is. Tevens geldt dat niet hoeft te worden voldaan aan de voorwaarden voor ontheffingverlening zoals bedoeld in paragraaf 3.2 en 3.3 van de Wnb. Voor deze soorten geldt wel de algemene zorgplichtbepaling op grond van artikel 1.11 van de Wnb.

Beoordeling

Aanvraag

De aanvraag heeft betrekking op de bestrijding van de bruine rat (*Rattus norvegicus*) en de zwarte rat (*Rattus rattus*) door middel van een luchtdrukgeweer in de gehele provincie Zuid-Holland. De bestrijdingsactiviteiten in de aanvraag zullen jaarrond zowel overdag als 's nachts worden uitgevoerd en zowel binnen als buiten de bebouwde kom. De aangevraagde duur van de ontheffing is 6 jaar.

Onderbouwing

De bruine rat en de zwarte rat komen overal binnen de provincie Zuid-Holland voor. De populatie ratten is op dit moment stabiel tot toenemend. Vanaf 2023 zal het gebruik van bepaalde rodenticiden door particulieren verder aan banden worden gelegd. Hierdoor hebben particulieren minder (effectieve) mogelijkheden om zelf rattenoverlast tegen te gaan. Om te voorkomen dat de nieuwe regels een ongewenste toename van het aantal ratten en daardoor een groter gevaar voor de volksgezondheid veroorzaken, is er noodzaak tot bestrijding van de bruine rat en de zwarte rat via andere middelen. Het doden van de bruine rat en de zwarte rat middels het geweer is reeds toegestaan binnen de Wnb. Echter, met name binnen de bebouwde kom en op erven is het gebruik van zowel hagel- als kogelgeweren niet toegestaan en problematisch bezien vanuit het veiligheidsaspect. Daarnaast is er een behoorlijke kans op beschadigingen van goederen en eigendommen. Het gebruik van het luchtdrukgeweer is dan ook een noodzakelijke aanvulling op de huidige middelen voor de bestrijding van de bruine rat en de zwarte rat.

In de Wet natuurbescherming hebben de bruine rat en zwarte rat geen status van beschermd inheemse diersoort onder artikel 3.10 van de Wnb gekregen. Uit de memorie van toelichting van de Wnb (p.42, p.150) blijkt dat dit is gedaan om effectieve en efficiënte bestrijding van ongedierte mogelijk te maken. Daarbij is gesteld dat de bruine rat en de zwarte rat in Nederland algemeen voorkomende soorten zijn waarvan de staat van instandhouding niet in gevaar zal komen door deze niet als beschermde soort aan te wijzen.

De bruine en zwarte rat zijn dragers van verschillende ziekten waaronder de ziekte van Weil, hetgeen een risico vormt voor de gezondheid. Deze ziekte wordt overgedragen doordat ratten water besmetten met urine, waar de mens de bacterie vervolgens via de slijmvliezen of via open wonden kan binnenkrijgen. Problemen ontstaan onder anderen doordat ratten cultuurvolgers zijn, en dus te vinden zijn op locaties waar ook mensen zijn. Ook is de rat een alleseter met voorkeur voor het beste wat voor handen is. Het overbrengen van ziektes door ratten geschiedt daarom relatief gemakkelijk. Ratten komen veelal voor op locaties waar afval niet goed opgeruimd wordt, maar ook op boerenerven en op bedrijventerreinen zoals pakhuizen. Als ratten niet op continue basis op veel locaties

tegelijkertijd bestreden kunnen worden zal de kans op watervervuiling, besmetting van voedselwaren en overdracht van ziekten snel verder toenemen. Naar aanleiding van het bovenstaande wordt de ontheffing dan ook aangevraagd in het kader van het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

Wij achten het belang van de volksgezondheid daarmee voldoende onderbouwd.

Middelen en maatregelen

Luchtdrukgeweer

Eén van de middelen die momenteel is toegestaan binnen de Wnb is het geweer. Met name binnen de bebouwde kom en op erven is het gebruik van zowel hagel- als kogelgeweren niet altijd mogelijk vanuit het veiligheidsaspect. Daarnaast is er een behoorlijke kans op beschadigingen van goederen en eigendommen. Het gebruik van een luchtdrukgeweer kan hier uitkomst bieden omdat het minder risicovol is dan het gebruik van hagel- en kogelgeweren.

Het verbod van artikel 3.24, tweede lid, van de Wnb (het buiten gebouwen voorhanden hebben van aangewezen middelen in art. 3.10 Bnb voor vangen en doden) geldt onverkort. In artikel 3.10 van het Bnb is het luchtdrukgeweer niet opgenomen. Een toestemmingsverlening om van dit verbod af te mogen wijken is derhalve niet aan de orde. Ingevolge artikel 3.26 is het toegestaan om voor de bestrijding van bruine rat en zwarte rat het geweer te gebruiken. Uit de toelichting van Bnb blijkt dat onder geweer ook een luchtdrukgeweer moet worden begrepen. Daarmee moet een luchtdrukgeweer ook voldoen aan de vereisten die in artikel 3.13 het Bnb aan een geweer worden gesteld. Een luchtdrukgeweer voldoet daar per definitie niet aan en derhalve is een ontheffing van het bepaalde in art. 3.13 Bnb noodzakelijk. Op grond van artikel 3.26, derde lid, van de Wnb kan ontheffing worden verleend van de regels die zijn gesteld aan het geweer.

Nachtelijke bestrijding en benodigde middelen

Aangezien de bruine rat en zwarte rat hoofdzakelijk in de nacht actief zijn, zal de bestrijding voornamelijk in de nacht plaatsvinden. Het gebruik van het luchtdrukgeweer tussen zonsondergang en zonsopkomst is een overtreding van artikel 3.16, eerste lid onder a, van het Bnb.

Bij de nachtelijke bestrijding is nachtzichtapparatuur en kunstmatig licht nodig om de ratten te kunnen zien. Daarnaast is een geluiddemper wenselijk om verschrikking van de ratten en geluidsoverlast te voorkomen zodat de bestrijding goed kan worden uitgevoerd. Ingevolge artikel 3.13, vierde lid, van het Bnb is het verboden om een geweer te voorzien van een geluiddemper, een kunstmatige lichtbron, een voorziening om de prooi te verlichten, een vizier met beeldomzetter, een elektronische beeldversterker of enige andere instrumenten. Op grond van artikel 3.26, derde lid, van de Wnb kan hiervan ontheffing worden verleend. Wij achten voldoende onderbouwd dat deze middelen nodig zijn.

Kaliber

Het gebruik van een luchtdrukgeweer vereist tevens het gebruik van munitie geschikt voor een luchtdrukgeweer. De eisen voor munitie zijn vastgelegd in voorschrift 5 van dit besluit. Om effectieve doding van de ratten te kunnen garanderen en onnodig dierenleed te voorkomen is in voorschrift 5 van dit besluit tevens een eis gesteld aan de mondingsenergie van het luchtdrukgeweer.

Locatie gebruik

De aangevraagde bestrijding van de bruine rat en zwarte rat door middel van het luchtdrukgeweer zal (deels) plaatsvinden binnen de bebouwde kom aangezien de problematiek vooral speelt binnen de bebouwde omgeving. Het zal derhalve voornamelijk plaatsvinden op locaties die niet voldoen aan de vereisten van een jachtveld. De eisen die worden gesteld aan de uitvoerder voor het bestrijden van ratten binnen de bebouwde kom zijn

opgenomen in de voorschriften 6 tot en met 10. Gezien ratten aangetrokken worden door het voer in eendenkooien heeft de aanvraag ook betrekking op de inzet van het geweer binnen de afpalingskringen van eendenkooien. Als laatste is het wenselijk om ratten op zwemwaterlocaties te kunnen bestrijden uit een hygiëneoogpunt. Op grond van artikel 3.26, derde lid, van de Wnb kan ontheffing worden verleend van de regels die krachtens artikel 3.26, eerste lid, aanhef en onder b, dan wel het tweede lid, van de Wnb in samenhang met artikel 3.13, eerste lid, van het Bnb, zijn gesteld aan het gebruik van het geweer. Wij achten voldoende onderbouwd dat bestrijding op deze locaties nodig is.

Uitvoerders

Om het bestrijden van ratten zo efficiënt mogelijk te maken heeft de FBE ontheffing aangevraagd voor het gebruik van het luchtdrukgeweer ten behoeve van rattenbestrijding door zowel jachtaktehouders als personen die met goed gevolg een door de minister erkend jachtexamen hebben afgelegd conform artikel 3.28, tweede lid, onder a, van de Wnb. Dit kan ook een buitenlands jachtexamen zijn dat door de Nederlandse minister is aangemerkt en erkend als gelijkwaardig aan de Nederlandse erkende jachtexamens. Onderdeel van het jachtexamen is schietvaardigheid, met inbegrip van dierenwelzijn en veiligheid. Het bestrijden van ratten door zowel jachtaktehouders als ook personen met een jachtdiploma zal voor velen de drempel om ratten te bestrijden op verantwoorde manier verlagen. Dit komt uiteindelijk niet alleen de efficiëntie van de rattenbestrijding ten goede, maar ook dierenwelzijn en veiligheid. Wij achten voldoende onderbouwd dat naast jachtaktehouders, ook personen die met goed gevolg een door de minister erkend jachtexamen hebben afgelegd, gebruik kunnen maken van deze ontheffing. Dit hebben wij vastgelegd in voorschrift 4.

Ontheffingsperiode

Zoals aangegeven wordt de noodzaak voor deze ontheffing in de toekomst alleen maar groter wanneer het gebruik van bepaalde soorten rodenticiden door particulieren aan banden wordt gelegd. Het is aannemelijk dat er na 2023 veelvuldig en langdurig gebruik gemaakt moet gaan worden van het luchtdrukgeweer. Daarbij wordt niet verwacht dat er veranderingen gaan plaatsvinden in de beschermde status van ratten. Om deze redenen is er ontheffing aangevraagd voor een periode van 6 jaar. Een stabiliteit in de mogelijkheden om ratten te bestrijden is wenselijk. Het betreft hier onbeschermde soorten. Het in de Beleidsregel uitvoering Wet natuurbescherming Zuid-Holland opgenomen maximum van 2 jaar voor een ontheffing die niet op grond van een faunabeheerplan wordt verleend, is daarom hier niet van toepassing.

Conclusie middelen en maatregelen

Op grond van bovenstaande argumenten, zijn wij van mening dat wij alle aangevraagde middelen voor afwijkingen van het gebruik van het geweer, onder de genoemde voorwaarden, kunnen ontheffen alsmede de genoemde maatregelen.

Samenhangende besluiten

Er kunnen nog andere bepalingen van kracht zijn, op grond waarvan vergunningen, toestemmingen, ontheffingen of meldingen benodigd zijn om de gevraagde activiteit te kunnen uitvoeren.

Conclusie

Op grond van het vorenstaande kan de gevraagde ontheffing als bedoeld in 3.26, derde lid, van de Wnb worden verleend.